Putin navrhuje změnu ústavy. Premiér Medveděv podal demisi

- CZ24 News | 15. ledna 2020

RUSKO: „Musíme urychleně, bez prodlevy vyřešit velké sociální, ekonomické a technologické problémy, kterým země čelí," řekl hned v úvodu Vladimir Putin. Ruský prezident pak ve více než hodinovém projevu mimo jiné navrhl několik ústavních změn. Na to zareagoval premiér Dmitrij Medveděv, který překvapivě oznámil demisi své vlády.

Dalo se očekávat, že Putinův projev bude opět velice třeaskavý a ruský prezident nezklamal očekávání analytiků, komentátorů a takzvaných „kremlologů". Otázkou je, do jaké míry opět vystrašil Západ, což bývá účelem projevů, aby posílil svůj vnitřní vliv.

To, co je na projevu klíčové, se bude dlouho rozebírat. Rozhodně by to měl být návrh na změnu ústavy. Jde o tyto změny:

– posílit roli guvernérů a státní rady

– posílení a rozšíření pravomocí místních samosprávy

– Státní duma má právo schválit kandidaturu premiéra a vlády; prezident nebude mít právo toto odmítnout

– ruská ústava má vždy přednost před mezinárodním právem

– referendum občanů o změnách v ústavě

Dalším klíčovým momentem projevu bylo, zda Putin neupraví okolnosti prezidentského mandátu. K tomu Putin zaujal stanovisko, že ruský prezident by neměl sloužit déle než dvě po sobě jdoucí období. Navíc by podle něj měla být stanovena podmínka, že vyšší státní úředníci, počínaje prezident, přes premiéra, členy vlády, konče soudci musí namísto současných deseti let žít v Rusku minimálně 25 let. S tím by mělo souviset i nařízení, že nejvyšší představitelé Ruska mohou mít pouze ruské státní občanství a neměli by mít povolení k pobytu v cizím státě. Za klíčové lze označit prohlášení, že „Rusko by nadále mělo zůstat prezidentskou republikou."

Podstatné jsou Putinovy názory na ruskou ekonomiku a život občanů. V poslední dobou se totiž často mluvilo a psalo o nespokojenosti Rusů s životní úrovní. Proto ruský prezident zadal úkol pro vládu a centrální banku „podstatně zvýšit reálné příjmy občanů." Hrdě také prohlásil, že „vládní rezervy s jistotou kryjí celkový zahraniční dluh Ruska."

Klíčovou otázkou pro Rusko se stal problém poklesu počtu obyvatel a delší dobu se očekávala opatření k překonání demografické krize. Putin dnes navrhl program s datem dokončení v roce 2021. V jeho rámci navrhuje, aby nejchudší rodiny od 1. ledna 2020 dostávaly 5 500 rublů (asi 2 000 korun) na dítě a od příštího roku se má částka zvýšit v průměru na 11 500 rublů (asi 4 200 korun) – v závislosti na konkrétním regionu. Vytyčil také program mateřského kapitálu, v rámci kterého do konce roku 2026 bude na první dítě vyplaceno 466 617 rublů (přes 170 tisíc korun). Při narození druhého dítěte to bude dalších 150 000 rublů (55 tisíc korun). Kromě mateřského kapitálu je plánována podpora porodnosti pomocí měsíčních plateb za péči o děti.

Prezidentský projev k poslancům byl již v pořadí šestnáctý a trval hodinu a deset minut. V sále jej

sledovalo 1 300 lidí. Podle obsahu projevu lze usuzovat, které problémy jsou nyní pro Rusko důležité. Mimo již zmíněných se Vladimir Putin zabýval plány především v oblasti ekologie, školství, zdravotnictví a technologického rozvoje.

Zajímavé je, že tentokrát nevěnoval velkou pozornost zahraniční problematice a proto lze říct, že tentokrát Západ ničím nevystrašil. Jednoznačně byl jeho projev tentokrát cílen na vnitřní problémy země, a to především sociálně-ekonomické. Zahraničí zřejmě nejvíce zaujala pasáž, kdy Putin slíbil shromáždění a otevření ruských archivů z období druhé s větové války. Je to pochopitelně reakce na prohlášení EP o začátku války. Putin prohlásil: „Rusko je povinno hájit pravdu o vítězství nad fašismem."
Celý projev zakončil prohlášením: „Výměna moci je neodmyslitelnou podmínkou evoluce společnosti."

Medvěděv podal demisi své vlády

Na Putinův projev znenadání reagoval demisí vlády ruský premiér Dmitrij Medveděv. Agentura Interfax uvádí, že po osobním setkání Putina s členy vlády Medveděv oznámil, že by vzhledem k ohlášeným změnám ústavy měla vláda poskytnout prezidentovi příležitost učinit veškerá nezbytná rozhodnutí. „Domnívám se, že by bylo správné, aby vláda Ruské federace v současném složení rezignovala," řekl Medveděv.

Putin přikázal stávající vládě plnit povinnosti až do jmenování nové vlády. Podle Medveděva učiní hlava státu další rozhodnutí o novém složení kabinetu.

Vše to souvisí s návrhem Putina na změnu ústavy v bodě, kdy navrhl dát Státní dumě právo nejen koordinovat, ale také schválit kandidaturu na post předsedy vlády. Dolní komora může být rovněž oprávněna schvalovat kandidáty na funkce místopředsedů vlád a ministrů.

Agentura Interfax uvedla, že Putin nabídl Medveděvovi funkci místopředsedy bezpečnostní rady státu s tím, aby se věnoval bezpečnosti a obraně. „Dmitrij Anatoljevič se těmito otázkami vždy zabýval," řekl ruský prezident.

Mirko Radušević